

KIS LAP

.. NYÁJAS KÖSZÖNÉSEL NYITOTT BE .. (Lásd a 404. lapon.)

KARÁCSONYI LÁTOGATÁS.

— Beszélyke. —
(Képpel a czímlapon.)

AGY volt az öröm és ujjongás. A kis Laczika, de még a nagyobbaeska Ernő is ugyancsakujjongott, mert megérkezett a kedves Karácsony, a jó gyermekek e szép ünnepe; s még az ünnep előtt megérkezett más valaki: Jolánka, a testvérek legidősbike. Jolánka már nagyocskaleány volt s a fővárosban egy nevelő intézetben tanult. Most Karácsonyra szülei haza hozták a szünidőre s azért volt nagy az öröm, mert épen megállt a kocsi a ház előtt s Jolánka a hidegtől kissé kipirult arccal, de vigan ugrott ki a kocsiból és sorra ölelte szüleit, testvéreit, kik mindnyájan boldogok voltak, hogy ekként az egész család együtt töltheti az ünnepet.

De még más valaki is várt ott Jolánkára; csak hogy kissé félre vonult és csak akkor lépett elő, mikor a többiek már elkészültek az ölelgetéssel. Ez is, mint Jolánka, körülbelül tizenkét éves leányka volt, csak hogy nem olyan vig, erős, piros pozsgás, hanem kissé gyöngéd testalkatu, halvány arczu és szende tekintetü.

— Nini, hiszen ez Klárka! kiáltott Jolánka igaz örömmel. Oh, ez szép tőled, hogy eljöttél. Én is gondoltam reád utközben, s ha ide nem jöttél volna, bizonyosan még ma fölkereslek. Kedves jó Klárikám!

A két leányka összecsókolózott, aztán vidáman mentek mindnyájan a szobába. Legvigabb persze Jolánka volt, ki hosszú távollét után most ugyancsak pompásan érezte magát a kedves szülei hajlékban.

— Pompásan fogjuk tölteni az időt, Klárikám, mondá. Mindig együtt leszünk; vagy te jösz hozzám, vagy én megyek hozzád s csak győzzed hallgatni, majd beszéllek én eleget, mit mindent láttam Budapesten.

Jolánka és Klárka kicsi koruktól fogva egymással játszottak, mert szüleik szomszédok voltak a faluban. A két gyermek épen nem egyforma természettel bírt ugyan, Jolánka heves, eleven, szeleburdi volt, Klárka ellenben csöndes, komoly, nyájas; de talán épen azért szerették meg egymást, s főleg, mert különben mindakettőn igen jószívűek valának.

Egy-két nappal Jolánka hazaérkezése után Klárka, amint barátnőjétől hazatért, így szólt mamájához:

— Kedves mamácskám, ha látná, mi mindent készít elő Jolánka, hogy holnap, Karácsony estéjén, kiössza a falu szegény gyermekei között! Oh, Jolánka olyan jószívű! Megtakarította zsebpénzének egy részét és bevásárolt mindenféle hasznos és szép apróságot. Lesz majd örömük holnap a sok szegény gyermeknek! Oh, én is ugy szeretnék ilyen örömet szerezni másoknak! De én nem tehetem, nincs miből.

— Te is megteszed, amit megtehetsz, kedves gyermekem, felelt a mama. Hát nem varrtál-e ruhácskát a szegény özvegy Zsuzsa asszony kis gyermekének? Nem adtad-e oda minap egyetlen egy ezüst forintot, hogy orvossága legyen a szegény beteg öreg Andrásnak?

— Igen, de az mind nagyon kevés! Olyan boldog volnék, ha többet tehetnék.

— Tehetsz többet is, édes jó leánycám, ha épen alkalmad lesz. Nemcsak pénzzel mutathatja meg az ember jóságát. Jolánka szülei gazdagok, adhatnak pénzt leányoknak és Jolánka követheti jó szívét, osztogathat ajándékokat a szegények közt. Mi nem vagyunk gazdagok, takarékoskodnunk kell, de azért jöhet alkalom, hogy mi is tehetünk jót. Néha egy vigasztaló szó többet ér a pénznél, máskor holmi kis szolgálattal segíthetünk, egy kis fáradsággal könnyíthetünk mások szenvedésén, vagy örömet okozhatunk a szomorkodóknak. Ezt mind megteheted, ha ügyelsz és megragadod a jó alkalmat.

Klárrika megcsókolta a mamát e jó tanácsért, melyet különben már eddig is követett, ha szerét tehetette.

A Karácsonyest végre megérkezett. Hideg, kemény téli nap volt. Klárrika már reggel meghívást kapott, hogy a délutánt töltse Jolánéknál; ebéd után tehát mindjárt oda is ment.

Mikor odaért, a Jolánka mamája épen egy kosárkát hozott be a gyermekek szobájába és így szólt:

— Nézzétek, gyermekek, ezzel a kosárral elsétálhatnátok a szegény Julis asszonyhoz. Hárman együtt bátran mehetek, bár kissé távol lakik. Vendégeim vannak, a cselédek nagyon el vannak foglalva, nektek pedig nem ártana egy kis séta ozsonna előtt, mire a karácsonyfát meggyújtjuk.

— Én s zívesen megyek, szólt Klárrika rögtön.

De Jolánka és Ernő épen nem éreztek valami nagy kedvet a sétára ilyen hidegben, a csuszós, havas uton, föl arra

a dombra, hol Julis asszony lakott, jókora távolságra a falutól. Jolánka épen egy szép mese olvasásába volt merülve, Ernő pedig egész nap sokat koresolyázott, kissé fáradt volt s jobban esett most a meleg szobában heverésznie. Aztán egyikök sem akarta, hogy valamiképen elkéssenek a karácsonyfától. Jolánka tehát így szólt:

— De kedves mamácskám, mért kell azt a kosarat épen ma elvinni? Nem lesz elég ideje holnap?

— Szeretném, ha Julis asszony még ma kapná meg Összeraktam számára egyet-mást; tudjátok, hogy szegény már hetek óta sokat szenved lábaira, nem tud kimeni a házból. Hadd legyen hát egy kis öröme ma este, mikor mindenki örül. Aztán szeretném azt is tudni, nem történt-e valami baj a házuknál, mert fia mindennap el szokott hozzám jönni, de tegnapelőtt óta nem láttam. Pedig mondtam neki, hogy jöjjön e kosárért.

— Majd én elviszem, kedves nénike, szólt Klárrika szívesen.

— De kedves mama, szólt Ernő, hátha még eljön a Julis asszony fia? Minek rontsuk a multságunkat hiába?

— Már nem jön el, bizonyosnak vehetjük. Multságunkat pedig, kedves fiam, föl kell áldoznunk, mikor embertársainkon akarunk segíteni. . .

E pillanatban belépett a szobaleány és sürgetösen kihívta a mamát. Jolánka és Ernő nem mozdultak, mert még nem vélték eldöntöttnek, hogy hát csakugyan menniök kell-e? A mama nem parancsolta határozottan s tudták, hogy nem is teszi, ha látja, hogy épen nincs kedvök a nagy utra. Klárrika azonban nem habozott

tovább, hanem fölkapta a kosarat és így szólt :

— Ha épen nem akartok jönni, hát elviszem én magam.

— Nem bánom, szólt Jolánka. De aztán siess vissza !

— Oh, légy nyugodt, nemsokára itt leszek.

Elindult, nem is gondolva arra, hogy a jó nénike talán meg sem engedte volna, hogy egymaga menjen. Csak arra gondolt, hogy annak a szegény beteg Julis asszonynak örömet szerezhet, mért ne tenné meg ?

Éles szél fujt, az ut sikos volt, de Klárika jókedvűen, szaporán lépegetett. Jókedvű volt, mert eszébe jutott, amit nemrég mamája mondott, hogy pénz nélkül is lehet jót cselekedni, egy kis fáradtsággal sokszor lehet másoknak örömet szerezni. S most épen ilyesmit tesz. A szegény Julis asszonynak, kiről csak kevesen emlékeztek meg, visz karácsonyi lakomát. A szegény öreg bizonyosan megőrül neki.

Julis asszonnyra bizony ráfért a segítség, még pedig soha jobban, mint épen most. Szegény özvegy asszony volt s férjétől, a ki erdőkerülő volt, egy kis házikója maradt, jókora távolságban a falutól egy domb oldalában, hová meredek ut vezetett föl. Nyáron ez nagyon kedves hely volt és Klárika gyakran sétált ezen a tájon, mindig meglátogatva az öreg Julis asszonyt, ki rosz lábaival legfeljebb az ajtóig birt sántikálni s ugyancsak örült, ha valaki fölkereste. Nem volt ugyan elhagyatva, mert vele élt fia, a ki derék, munkás fiatal legény volt és megkereste mindennapi kenyeröket ; nem is volt valami nagyobb bajuk, mig a fiu egészséges volt.

De épen most, egy-két nappal Karácsony előtt hirtelen roszul lett és sulyos betegen, isszonyu láztól gyötörve feküdt a szomszéd szobácskában.

Ez már igen nagy baj volt, annál nagyobb, mert a szegény anya ápolni sem birta beteg fiát, alig birván maga is mozdulni. Reménykedett, hogy majd valaki arra téved, meglátogatja s hirt ad a faluban valamelyik jó ismerősének, hogy siesen segítségül ; de hiába várt, a karácsonyi ünnep közeledtével mindenki a maga dolgával volt elfoglalva.

Nagyon szomoruan üldögélt tehát ott szegény Julis asszony, mikor egyszerre léptek hallatszottak a keményre fagyott havon s Klárika közeledett. A kis leányka egészen ki volt pirulva a hidegtől és fáradtságtól. Az ut nehezebb volt, mint hitte ; néhol térdig merült a hóba, majd ismét a meredek dombra felkapaszkodva ; minduntalan elcsuszott, elesett a sikos, jeges uton s alig birta megtartani a kosarat kezében. Ha nem lett volna oly szilárdul eltökélve, hogy végbe viszi a jótettet, melyre vállalkozott, bizony visszafordult s haza ment volna ; de nem tette, megfeszíté erejét és bármily nehezeire esett, végre mégis eljutott

Nyájas köszönéssel nyitott be (Lásd a képet a czimlapon) és átadta Julis asszonynak a kosarat, segített kirakni az asztalra a jó sültet, kalácsot, gyümölcsöt s efféléit, amit a Jolánka mamája a kosárba rakott. A jó öreg asszony könnyes szemekkel köszönte meg, mire Klárika így szólt :

— Oh, nekem ne igen köszönje, Julis asszony, hiszen én csak épen elhoztam ; de

(Folytatása a 496. lapon.)

KARÁCSONY. (Lásd a 417. lapon.)

(Folytatás a 404. laphoz.)

a néni ke küldte. Már hamarább is megkapta volna, ha Pali, szokása szerint, be ment volna a néniékhez. A néni ke egész nap várta, mért nem ment be?

— Oh, az én Pali fiam! szólt Julis asszony nagyon elszomorodva. Tegnap óta nagyon beteg... nem is tudom, mit csináljak! Még ápolni sem tudom... meghalhat szegény s nincs a ki segítsen rajta.

— De hiszen ez borzasztó! kiáltá Kláríka. Hát hívni kell valakit segítségül, a ki a beteg mellett legyen... aztán orvost kell hozatni.

— Igen, azt akarnám... de én ki nem mehetek a házból, senki sem néz felém, nem kérhetek meg senkit.

— No, majd mindjárt segíték én. Csak mondja meg Julis asszony, kihez menjek, kit küldjek ide?

— Oh, a Mindenható áldja meg, jó kisasszonykám, ha megteszi. A Korpásné komámasszony szívesen eljönne segítségünkre, tudom; csak meg kellene mondani neki, milyen bajban vagyunk.

— Jól van, megyek mindjárt hozzá, tudom is hol lakik s úgy is utamba esik, amint hazafelé megyek. Legyen egészen nyugodt, Julis asszony, nemsokára lesz itt valaki, ezentul nem lesznek annyira elhagyatva. Hiszen ez borzasztó! Ilyen betegesen segítség nélkül lenni. És Palinak talán gyors segítségre van szüksége. Sietek!

— Az Isten áldja meg jószágáért, nemes szívü jó Kláríka! szólt Julis asszony.

Kláríka sietett a mennyire a sikamlós uton lehetett. Nagyon örült, hogy e látogatást tette, mert ha senkisé meg

ma szegény Julis asszonyhoz, ki tudja, milyen nagy baj éri őket holnapig, nem lenne-e már akkor késő minden segéiy. Ezen gondolkodott, midőn hirtelen nem igen messziről dühös kutya-ugatás hallatszott s hátranézve, látta, hogy egy nagy komondor közeledik feléje. Kláríka, gyöngye kis leány létére nem gondolhatott arra, hogy egymaga szembeszálljon a nagy kutyaival; nem tehetett egyebet, mint hogy futásnak eredt. Ez nehéz és veszedelmes volt, többször elesett a csuszós uton, de mindig újra talpra ugrott, mignem egyszer, a mint újra elesett, hirtelen nagy fájdalmat érzett egyik lábában, úgy hogy majd elájult. Szerencséjére a kutya ezalatt már más irányba tért, egy épen eléje röppent varjút kezdett üldözni.

Egy-két perczig majdnem eszméletlenül feküdt ott Kláríka, de aztán iparkodott lábra állani. Amint lábát megmozdította, roppant fájdalmat érzett, de hiába, ezt le kellett küzdeni. Már esteledni kezdett.

— Ha itt maradok, megfagyok, gondolá. De ha később rám is akadna valaki, mi lesz szegény Julis asszonynyal és fiával? Okvetetlenül be kell mennem Korpásnéhoz az izennel!

Nagy erőfeszítéssel fölállt és megindult. Valahányszor fájós lábára lépett, borzasztó fájdalmat érzett s csak nagyon lassan, kinosan birt előre vándorogni. Hideg veriték lepte el homlokát s arca halálsápadt lett; már-már alig birta magát fenntartani, mikor végre eljutott a Korpásné asszony házába és benyitott. A jó öreg asszony, amint Kláríkat megpillantá, ijedten fölkiáltott.

Az Istenért, kisasszonykám, mi baja történt?

— Oh, nekem semmi . . . Julis asszonyuál voltam s kéreti, menjen hozzá, mert fia nagyon beteg, segítségre van szüksége, orvost is kellene hívni, felelt Klárrika és kimerülten rogyott egy székre.

— Elmegyek, tüstént megyek . . . de kell valami bajának lenni, Klárrika kisasszony, hiszen halásápadt . . .

— Elestem utközben s azóta kissé fáj a lábam . . .

— Uram Teremtőm, csak nem tört el a lába!

— Nem, hiszen akkor nem jöhöttem volna ide . . . de kissé . . . az az nagyon . . . nagyon fáj itt a bokámban.

— Mutassa, hadd lássam.

A jó asszony lehuzta Klárrika czipőjét s látta, hogy a leányka lába nincs ugyan eltörve, de megrándult és már nagyon megdagadt.

— Ne törődjek velem, szólott Klárrika, csak siessen Julis asszonyhoz, ott nagyobb a baj; én majd haza sántikálok.

— Oh, csak nem hiszi, hogy ilyen állapotban utnak eresztem?

Ezzel Korpásné egy nagy kendőt vett elő, beletakargatta Klárrikát, ölébe vette és haza vitte. Klárrika, mikor mamáját ijedten látta eléje sietni, igyekezett mosolyogni és így szólt.

— Nincs valami nagy bajom, édes mamácskám, csak megrándult a lábam, holnapig elmulik.

Korpásné bevitte a leánykát a szobába, letette a pamlagra és aztán sietett Julis asszonyhoz.

Klárrikát rögtön lefektették, megsérült lábát borogatták s fájdalma lassanként enyhülni kezdett. De arról persze szó sem lehetett, hogy Jolánkáékhoz mehesse és velök töltse a Karácsony estét. Ágyban fekvé kellett ezt töltenie. És mégis, — Klárrika nem érezte magát boldogtalanak, sőt valami sajtóságos meglegedés töltötte el, melyet alig tudott magának megmagyarázni. Ez pedig nem volt egyéb, mint lelkiismeretének sugallata, hogy habár ő maga szeved, de jól tett másokkal, segített másokon, kik sokkal nagyobb bajban voltak.

Annál kevésbbé jól érezték magukat Jolánka és Ernő. Már beesteledett, már ideje volt, hogy a karácsonyfa gyertyáit meggyujtsák, de Klárrika csak nem tért vissza. Sokáig várták, végre nyugtalankodni kezdtek s mamájuk megtudván, hogy az ő akarata ellenére Jolánka és Ernő Klárrikát egymagában eresztették utnak, szintén aggódni kezdett. De végre izenet jött Klárrikáéktól, hogy ne várják, otthon van s betegen fekszik. Nemsokára aztán megtudták, mi történt Klárrikával.

Pirulva és szégyenkezve mentek másnap Jolánka és Ernő, látogatóba Klárrikához, ki ekkor már nem feküdt, bár még kissé fáj a lába. De azért vidám volt. Jolánka pedig így szólt:

— Bocsás meg, édes jó Klárrikám, mi vagyunk okai bajodnak. Ha mi tegnap nem rösteljük a sétát, nem ért volna baj tégedet, mert hárman együtt csak nem ijedtünk volna meg a kutyától. Egészen elrontottam tegnapi estémet, nem volt igazi örömem a szépkarácsonyfában; éreztem, hogy hibát követtem el, mikor rest

voltam a jóra. Pedig mennyire szükséges volt a segítség szegény Julis asszonyéknál! Ma Korpásné nálunk volt s elmondta, hogy az orvos már megvizsgálta a Julis asszony fiát; nagyon betegnek találta, azt mondta, hogy ha még egy napig késnek a gyógyítással, veszve lett volna; de most még reméli, megmentheti. És ezt a te jószágodnak köszönheti!

[Kláríkamegnyugtatta Jolánkát, hogy miatta ne búsuljanak, nem történt semmi nagy veszedelem. Azután vidáman töltötték együtt az ünnepeket; de azt mindnyájan eszökben tartották ezután, hogy nemcsak azzal tehetünk jót, ha fölöslegünket elosztogatjuk, hanem azzal is, ha kényelmünket, multságunkat feláldozzuk, hogy megvigasztaljuk a szomorkodókat.

VAS GYURKA.

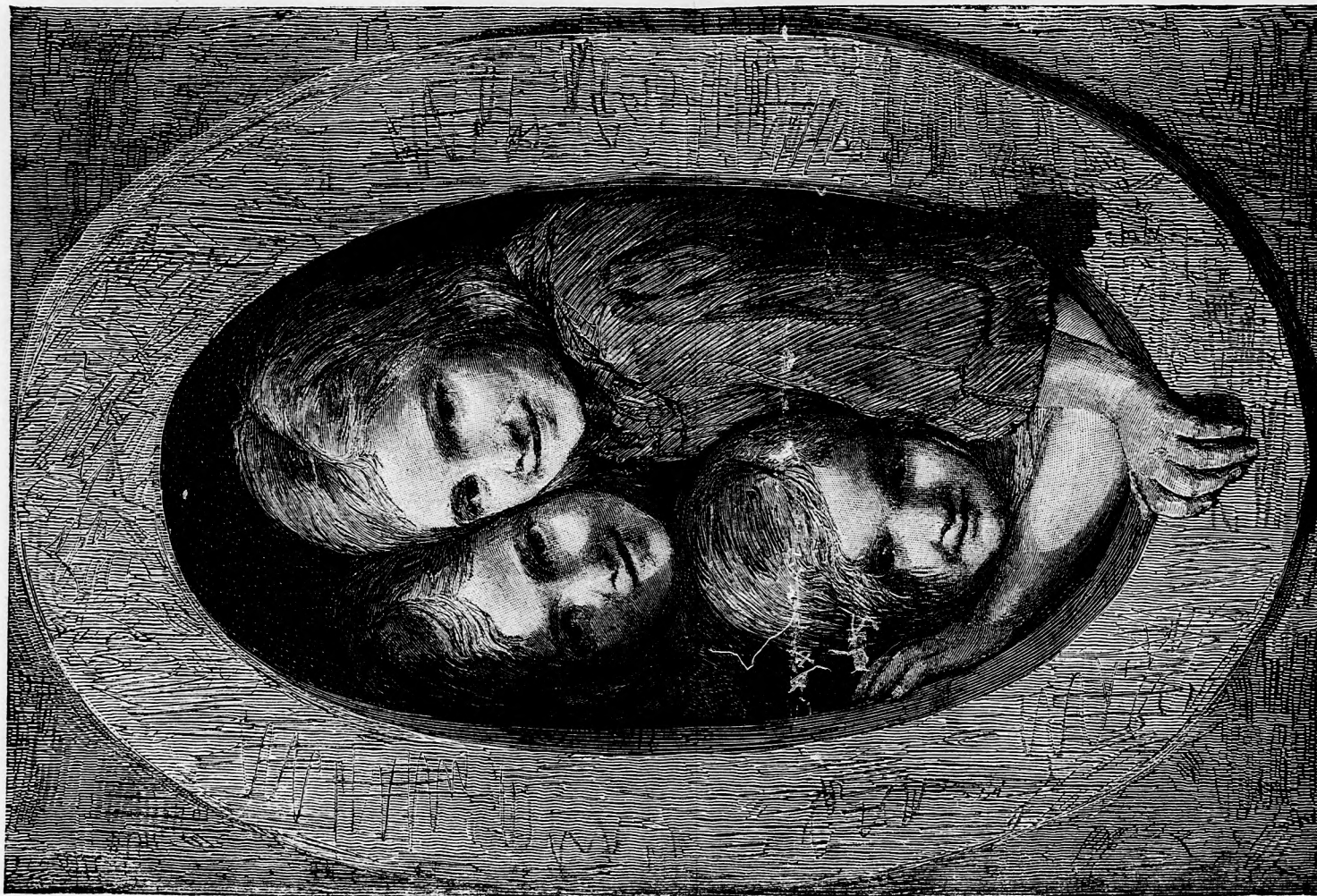
— Elbeszélés. —

(Vége.)

DE ime, mi ez? Hiszen nem is éjjeli bogarak tánczólnak körülötte... nem ám, hanem igazi piczi emberkék férfiak, asszonyok, nem nagyobbak egy fél gombostűnél. Fényes aranyos ruhát viseltek s párosával, hármasával se-

tálgattak a fűben, csevegve, nevetve olyan vékonyka ezüst hangon, hogy csak alig lehetett meghallani.

Gyurka bámulva nézte e csodás kis

társaságot, mely eleinte nem igen látszott vele törődni, sőt észre sem igen vette. Végre azonban néhányan odatévedtek közelébe, meglepetve nézegették, aztán intet-

tek a többieknek s csakhamar az egész izezpicziny sereg ott állt Gyurka körül és bámulta.

Egyikök aztán megszólalt:

— Oh, nem látszik gonosznak. Nézzétek, milyen jó képe van.

— És roppant erős is lehet, szólott egy harmadik tündérke.

— Ha olyan jó és erős, a milyennek látszik, akkor segíthetne a mi bajunkon, szólott ismét egy másik.

— Az igaz! Oh ha megtenné, milyen boldogok lennénk!

— Próbáljuk meg. Költsük fel.

— Igen ám, de miként? Nem tudunk akkora zajt ütni, hogy ilyen óriás fölébredjen s ha érintjük is, azt hiszi, valami bogárka mászik rajta. Bár csak fölébredne.

— Ébren vagyok én, szóltekkor Gyurka. Hallottam, mit beszéltek.

A tündérkéek erre ijedten elfutottak, de futásuk nagyon lassu volt, mert fél órába került volna annyira távozniok, a mennyire Gyurka két-három lépéssel eljuthatott. De ő nem mozdult, hanem szeliden kiáltá utánok:

— Alszik!

— Az ám, szólott egy másik. Fel ne költsük, mert a milyen rettenetes óriás, mindnyájunkat agyontapos.

— Ne ijedjete meg, nem bántalak, sőt segítek bajotokon ha tudok. Szokva vagyok én már ahhoz, hogy mások vegyék hasznát erőmnek.

— Megteszed? Igazán? kérdék a tündérek nagy örömmel.

— Meg hát, csak mondjátok, mit kell tennem.

Ezzel talpra ugrott s lábai alatt a föld megrendült kissé. Ember ezt észre sem vette volna, de azok a piczike teremtések majd hanyatt estek a rázkódástól.

Gyurka látta és megnyugtatta őket.

— Ne féljetek no, majd vigyázok. Most pedig beszéljetek, mivel segíthetek rajtatok.

Oh, igen nagy szolgálatot tehetsz nekünk, szolt az egyik tündérke. Amott, a nagy tölgyfa alatt palotát építettünk királynőnk számára, készen is van már egészen és nem költözhetünk belé. Egy éjjel nagy vihar támadt s egyszerre roppant zuhanást hallottunk; egy valami óriási tárgy zuhant le a magasból, egyenesen a palotánkra. Szerencsére nem magára a palotára esett, mert bizonyosan romba döntötte volna; de épen a kapu elé zuhant és elzárta a bejárást. Hiába erőlködünk, a hányan vagyunk, mind együtt meg sem bírjuk mozdítani, és így nem tudunk a palotába bemenni. Oh, próbáld meg, talán te segíthetsz.

— Megpróbálok, csak vezessetek oda.

— Jöjj hát velünk . . . de kérlek vigyáz kissé, agyon ne taposs valakit közülünk.

És a tündérke, a mennyire csak tőle telt, kiáltozni kezdé:

— Félre az utból! Vigyázatok!

A tündérek félre ugráltak s bámulták Gyurkát, a rettenetes óriást, a ki egy lépéssel akkora utat tett meg, hogy majd egy negyed-óráig tartott, míg utólérték. A

nagy tölgyfa, melyet a tündérke mutatott, alig husz lépésnyire volt s Gyurka persze egy fél perc alatt odaért volna; de piczike barátai miatt ugyancsak sokáig tartott, míg végre oda jutottak.

Gyurka körülnézett, hol van hát az a palota, melynek a kapuja el van torlaszolva; de eleinte nem látott semmit. A tündérek figyelmeztetésére aztán lehajolt a földre s itt végre megpillantott egy piczike valamit, ami házhoz hasonlított. Oszlopai virágszálból voltak, falai apróska szemekből, ablakai kicsike kristálydarabkákból. A kapuja előtt pedig mi feküdt? Egy makk-szem, mely a tölgyről leesett. Gyurka akaratlanul is nevetett, két ujjával fölkapta a makk-szemet és félredobta.

Nagy lett erre az öröm, a tündérek ugráltak, táncoltak s egyikök ujjongva kiáltá:

— Siessünka királynőhöz, hadd tudja meg mindjárt a jó hirt.

Néhányan sietve távoztak s nemsokára a királynővel tértek vissza. Ez valamieskével nagyobbacska volt a többinél, de csak épen egy gombostü-főnyivel; rubázata azonban még sokkal ragyogóbb volt s fején piczike korona csillogott. Gyurkához ment és így szolt:

— Jószivü halandó, te nagy szolgálatot tettél nekünk s én hálás szeretnék lenni. Mondd, van-e valami titkos kívánságod, melynek teljesülését eddig el nem érhetted?

— Van egy nagy kívánságom, bájos tündérr királynő s csak akkor leszek boldog, ha az teljesül. Kicsiny koromban azt mondogatták nekem, hogy boldog leszek, mert rendkívül erős vagyok. De épen meg-

fordít
rajta
boldo
olyan
által

pillan
den f

még
mara
mind
mind
dedig
ellen
hogy
ünke
heted

ő oda
kapu
igy s

Csak

valan
pás
száz
rülöt
a kin
Gyur
szolt

tudni
said,

belen
olyan

fordítva történt: nagy erőm csak teher rajtam, nem használhatom arra, hogy boldog legyek. Szeretnék már egyszer olyan helyzetbe jutni, hogy nagy erőm által magam is boldog lehessenek.

A kicsike tündérkirálynő arca egy pillanatra elkomolyodott, de aztán szeliden felelé:

— Jól van, kívánságod teljesülhet, még pedig legkönnyebben úgy, hogy itt maradsz köztünk. Te léssz az uralkodónk, mindnyájan neked fogunk szolgálni és minden gondolatod teljesülni fog. Attól dedig nem kell félned, hogy föllázadunk ellened, mert oly óriás vagy közöttünk, hogy játszva összetaposhatsz valamennyi-ünket; itt tehát legjobban hasznát veheted nagy erődnek. Lépj be a palotámba.

Gyurka nevetett. Már hogy mehetne ő oda be, mikor a kis ujjá sem fér be a kapun. A tündér kitalálta gondolatát s így szólt:

— Ne tarts tőle, hogy be nem férsz. Csak indulj neki és bejutsz.

Gyurka megtette és ime, csakugyan valami csoda által bejutott. Bent pompás aranyos kristályos termeket talált, száz meg száz apró tündérke szolgált körülötte; nincsen olyan hatalmas király, a kinek jobb dolga lehetne, mint itt volt Gyurkának. A tündérkirálynő pedig így szólt:

— És ha épen néha azt akarod tudni, mit csinálnak a földön embertársaid, nézz ebbe a tükörbe, az megmutatja.

Sokáig eszébe sem jutott Gyurkának belenézni a tükörbe. Minek is? Mikor itt olyan pompás élete volt. Egyszer azonban

mégis kedve kerekedett látni, mit csinálnak az emberek s a tükör elébe állt.

Csakhamar különféle képek jelentek meg a tükörben. De minél többet látott Gyurka, annál boszusabbá lett. Egyszer azt látta, hogy a Dunán egy hajó elsüllyed . . . az emberek menekülni akarnak, de csak néhány izmos, erős ember menekült meg, mert ezek félrelökték a gyöngébbeket, beültek a mentő csónakba és eleveztek. Egy másik kép meg azt mutatta, amint néhány hatalmas természetű legény rövid munka után sok pénzt rak zsebre, aztán vigan mulat, míg messziről szegény beteg nők, gyöngye gyermekek éhezve, könyörgőleg tekintenek feléjük, de ők nem törődtek velök.

— Eh, miféle ocsmány tükör ez, micsoda borzasztó képeket mutat! kiáltá Gyurka haragosan. Hiszen csupa gonoszlelkű, rossz embereket látok benne!

— Hogyan? szólt a tündérkirálynő csodálkozva. Kik azok a gonoszok? Én nem látom.

— Nem látod? Hát nem látod amott azokat az izmos fickókat, kik a csónakban eveznek s nem törődnek a segélyt kérő gyermekekkel? Emitt meg ezek a legények milyen vigan vannak, nem törődve éhező testvéreikkel.

— Azt látom, de meg nem foghatom, miért nevezed őket e miatt gonoszaknak? Hiszen ők csak azt teszik, a mit te.

Gyurka hűledezve bámult a tündérkére, ez pedig nyugodtan szólt tovább:

— Ugy van, amint mondtam. Avagy nem esett-é neked is terhedre, míg erődöt arra kellett áldoznod, hogy öreg anyádnak támasza légy? Boldogtalan vol-

tál és mindig azt kívántad, hogy a saját magad kedvére használhassad az erőt, mellyel a Gondviselés megáldott. Akkor nem jutott eszedbe, hogy szívtelennek és gonosznak nevezd azt, ki erejét csak a maga hasznára fordítja s nem akar segíteni a gyöngéken, éhezőkön. Te is épen olyan vagy tehát, mint a kiket most elítéltél. Te itt kényedre élsz, de nézz csak a tükörbe!

Gyurka odanézett és szíve megdobbant... igen... ismerős képet látott... szülei házáat. látta anyját és testvéreit busan, sápadtan; a kis Boriska zokogva kiáltozó:

— Oh Gyurka . . . mért hagytál el minket!

Oly megin-dító volt szava, hogy Gyurka . . . ÖRÜKZÖLD LOMBOT HORDOTT. . . (Lásd a 415. lapon.)
nak szívéig hatott. Reszkető hangon szólt:

— Nem . . . nem maradok itt tovább, megyek vissza azokhoz, kiknek szüksége van reám. Boriskám! Boriskám!

E pillanatban hirtelen sötétség lett körülötte, nem látott semmit, s mintha álom lepte volna meg, nem is tudott semmiről. Végre fölnyitá szemeit és ámulva tekintett körül: az erdőben találta magát

azon a helyen, a hol lefeküdt. És mellette állott a kis Boriska, a ki nagy örömmel mondá:

— Csakhogy megtaláltalak! Oh, ugy megijedtünk, mikor tegnap este nem jöttél haza. Már azt tudtuk valami bajod esett . . . én pedig attól féltem, hogy csakugyan elvándoroltál idegen országba. Mindenfelé kerestünk hajnal óta, szerencsére

meg is találta-lak! Csakhogy el nem mentél, hála Istennek!

Gyurka föl-ugrott s ölébe kapva kis hugát, meghatot-tan felelé:

— Nem, nem mentem el és ne féljete, nem is fogok többé elkiváncozni. Nem tudom, álmodtem-e vagy csak elgondolkoztam, de megtaláltam az éjjel az igaz

utat s most már tudom, hogy a kinek a Gondviselés erőt ad, annak kötelességét is kiszabta s e kötelesség az, hogy támasza és fentartója legyen azoknak, kik segítségére szorulnak; ha ezt nem teljesíti, nem is lehet boldog igazán.

És Gyurka vidáman tért haza s azontul nyugodtan, boldogan élt azok körében, kik szerették s kiket ő is szeretett.

Egy karácsonyfa története.

IGAZ volt-é vagy csak rege,
Már biz' nem emlékezem;
Egy kis öreg jó néni
Beszélte azt el nekem.

Volt egy kicsi habaró-fá
Erre jól emlékszem én,
Mellyel csokoládét habart
Az én öreg nénikém.

»Ez a kicsi szerszám«, ugymond,
»Hogy a család uzsonnált
Bügréjéből kiugorván,
Bókolgatva elem állt.

Mi az? A Kis habarófa?
Ni hogy bókol, ni ni ni —
Mintha beszélni szeretne;
No's, mit akarsz mondani?

»Elmondom a történetem,
Hogy levék habarófa —
Hogy kerültem zöld erdőből
A füstölgő konyhába.

Igen, igen! Egy szép erdő,
Egy zöld erdő volt hazám,
Ott lakott ős nemzetségem,
Ott az apám és anyám.

Mi fenyőfák büszkék vagyunk —
A mi családfánk jeles,
Árbocza valót a hajós
Szintén mi köztünk keres.

Nyilván ez a nagyratörő
Büszkeség, döllyf vesztett el,
Nagyravágyó hiúsággal
Volt tele e kis kebel.

Kezdem tehát: Deczemberi
Hideg zordon reggelen,
Egy öreg favágó ember
Az erdőben megjelen.

Jégcsap rengett a bajuszán
És a vállán fejsze ült,
Mégis forró homlokárul
Verejtékcsoppet törült.

Látására megrémültünk,
Főleg mi kis csemeték.
Én legalább a részemről
Nagyon, nagyon remegék.

De csakhamar enyhébbre vált
Ijjedelmünk, félelmünk —
Mert az öreg édes, mézes
Szavakkal beszélt velünk.

»Ki jön el tündérországba?
Egy-kettő . . . ki jön velem?
Azt öröm és fény övedzi,
Boldogságban fürösztém!«

Valamennyi közt legbuzgóbb
Én voltam öt követni,
Hópelyhes kis dunnácskám,
Mely betakart, levetni.

Szép, barnás-zöld gallyacskáim
Szembe tűnnek majd amott —
Dicsőséges tarkaságban,
Diszben, fényben ragyogok.

Nosza vigy hát! Veled megyek!
Egy csapás, egy villanat . . .
Levágott a fejsze éle,
Éltem ere megszakadt.

De felizgult hiúságom
Elvakított engemet —
Csak a nagyralátó vágy volt
Mely eltölté lelkemet.

Könnyü szívvel váltam el én —
A rokonság számára
Alig volt szavam. Felültem
A favágó vállára.

Ah, már láttam álmaimban
Tündökölni magamat,

A kis angyalt hü ebével
Játszani ágaim alatt.

Soká, soká vándoroltunk
Mig elértük célunkat:
Egy tornyos, nagy uri kastélyt,
Hol ujongva fogadtak.

Vén. torzonborz, tüskés állu
Kertész rögtön felkarolt,
Aranydió- s mogyoróval,
És almával megrakott.

Majd két asszonyág kezébe
Kerültem, kik díszemet
Még jobban növelték. Öröm
Feszegeté szívemet.

Rózsát, czukrot, uj szalagot
Kötözgettek ott reám;

S tömérdek kis apró gyertyát
Egy kedves felnőtt leány.

Ah, nem tudom, mily érzés volt
Amely akkor meglepett,
Nagyravágyó kis szivemben
Ezer öröm repkedett.

Szédültem a boldogságtól,
A másoké fokozta,
Angyal sereg, annyi gyerek
Nagy öröme okozta.

Mindannyian repülgettek,
Tánczolgattak körültem,
Boldog ujongatásuknak
Magam is úgy örültem.

Dehogy vettem hát rossz néven
Ha e fiúk, leánykák,
Gallyaimat megszipkedték,
S ami rajt volt, lerázták.

Hanem ah, mit jó szántombul
Nagy örömet od'adtam:
Be nem érték vele. Téptek . . .
Mig egyszerre lerogytam.

Hogy mi történt aztán velem:
Számot adni nem tudok,
Mig egy éles metszés újra
Bús életre nem hozott.

Egy borzas kis tót legényke
Farigcsálta testemet —
Amíg habaró fácskává
Faragott ki engemet.

Oda a fény, a dicsőség,
Arany, ezüst, gyertyaláng —
Lombom is lefoszlott . . . hevert
Ut szélén, mint a katáng.

Sok, keserü könnyet sirtam
Én valaha e miatt.
Most a könnyek forrása is
Szemeimből kiapadt.

*Búbánatom némiképen
Csak azóta enyhüle,
Hogy, mi megmaradt belőlem,
Ide, hozzád kerül.*

*Mióta te, jó asszonykám,
Megvettél két garason:
S neked s kedves gyermekidnek
Csokoládját habarom.*

Anna néni.

A VEREBEK KARÁCSONYA.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —

(Három képpel.)

SIKORGÓ hideg, zuzmarás télen köszönt be a Karácsonyest s a nagy kastély melletti kulesárlak ablakának párkányán dideregve csicsergett néhány éhes kis veréb. Bent a meleg szobában több gyermek vigan ugrándozott, játszott s az a csicsergő verébke bizonyosan így szólt társaihoz:

— Én meg nem foghatom, mért van a gyermekeknek mindig olyan jó kedvük épen Karácsonykor! Hiszen ez a legborzasztóbb idő! Hó borít mindent, a mezőn se bogárka, se magocska, a szegény veréb éhen halhat ebben a szörnyű hidegben! Csirp, csirip! Jaj mi szegény madarak!

Épen ekkor egy csinosan öltözött leányka nagy sebbel-lobbal nyitott be a szobába s így kiáltott:

— Mariska, Juczika, Erzsike, jöjjetek hamar!

— Hová, Irén kisasszony? kérdék a gyermekek.

— Meglesünk valamit! Hiába titkoltá apácska, lesz karácsonyfa, nem csak az én számomra, hanem úgy mint tavaly, nektek is! Jertek csak!

A kastély ura gazdag ember volt, ki minden évben nemcsak saját leánykájának, Irénkének szerzett örömet Karácsony estéjén, hanem gazdatisztjei gyermekeit is

összehívta s a kastély egyik nagy termében vidám ünnepet szokott rendezni számukra, kiosztva köztük az ajándékokat. Most is készült erre, de titokban akarta tartani s azt mondta a gyermekeknek, hogy csak akkor lesz karácsonyfa, ha jól viselték magukat. De a hamis kis Irénke meglátta, mikor a kertészfiú örökzöld lombot hordott a kastély egyik félreeső tornáczába (Lásd a képet a 412. lapon) s mindjárt tudta, hogy ez a terem díszítésére való, tehát már bizonyos a karácsonyfa. Ezért sietett játszótársaihoz.

— Tudjátok, a lépcsőházban fönt a magasban van egy kerek ablaknyílás, melyből letekinthetni a tornácra. Oda kapaszkodunk és onnan látni fogjuk, mit mindent visznek a terembe, milyen ajándékokat kapunk, szólt Irénke.

A többiek kaptak rajta és vele mentek, csak Erzsike nem, mert ő az ablaknál állva a didergő, csicsergő verebeket nézte, mintha azon gondolkoznék, mit beszélnek. Irénke Mariskával és Juczikával óvatosan belopózott a kastélyba, föl a lépcsőházba s a kerek ablakba kapaszkodva leste, milyen készülétek történnek odabent. Láttak sokfélét s örvendezve tanakodtak, hogy az a szép bábu, az a szép kendő, ruha, játékszer s egyéb mindenféle, amit a tornácson végig az inas és szobaleány a titkos terembe hordozott, majd kinek jut? Nagyon csöndesen tanakodtak, nehogy elárulják magukat, mert tudták, hogy nem illik, amit tesznek, de hát nagyon nagy örömük telt a lesben. (Lásd a képet 408 — 409. lapokon.)

Végre beesteledett.

A karácsonyfa fényesen lobogó gyertyácskáival ott pompázott a nagy teremben s körülte örvendezve a gyermekek. A kastély ura kiosztotta az ajándékokat s persze Irénke legtöbbet és legszebbet kapott, de a többiek is meg lehettek elégedve. Mikor már mindenki megkapta a magáét, még mindig ott feküdt a karácsonyfa

alatt egy pár igen szép arany fülbevaló s a gyermekek kíváncsiak voltak, hogy ez valjon kié lesz. A házi ur csakhamar kezébe is vette s így szólt:

— Ezt annak szántam, akiről azt tapasztaltam, hogy legjobb szive van. Egészen ma estig nem tudtam, ki fogja kapni, de most már tudom.

.. LEGYEN NEKTEK IS ÖRÖMETEK. (Lásd a 417. lapon.)

A gyermekek feszülten lesték, ki lesz a szerencsés? Mindegyik törte a fejét, micsoda szép tettet vitt végbe délután, de

bizony egyik sem emlékezett semmire. A kastély ura pedig így szólt tovább:
(Folytatása a mellékleten.)

kiről azt
zive van.
ki fogja

— Ma délután, mikor itt a karácsonyfát rendeztük, voltak gyermekek, akik már alig várták, hogy megtudják, mit fognak kapni és ezért lesbe bujtak. Elpirultatok, ugye? De volt egy, aki nem olyan önző s a kit oly tetten kaptam rajta, melyet jó zive sugalt. Ez pedig Erzsike. Ó nem azon törte a fejét, mit fog ő kapni, hanem hogy ő kinek okozhatna örömet s mert egyebet nem tehetett, kiállt az ajtó elé s magocskát szórva a földre, így szólt: »Jertek, szegény didergő verebek, legyen nektek is örömetek.« (Lásd a képet a 416. lapon.) Ó boldog ünnepet szerzett néhány éhező kis teremtésnek s bebizonyította, hogy szívében a szeretet lakik.

És így Erzsike kapta a legszebb karácsonyi ajándékot.

Karácsony.

(Képpel a 405. lapon.)

EBEGJ hozzám fényes
angyal,
Ezüst szárnyon szállj le
hozzám ;

Lánggal égő bokrétádon
Uj ruhácskám is elhozod ám.
Hozd el tarka ajándékid,
Jó voltam én, nagyon jó.
Szorgalmatos és figyelmes,
Vidáman szófogadó.

Édes anyám egyre biztat:
Jó lesz hozzám az angyalka ;

Kosárcájja amit rejt, azt
Mind a gyermekeknek adja.
Igérem is, amíg élek,
Én, mint eddig, jó leszek —
Mindent szüleim kedvére,
Intésére megteszek.

Áldd meg az én jó mamámat,
Aki ápol, fésül, mosdat,
Aki gondoz, játszik velem,
Tisztaságra, rendre szoktat.
Áldjad meg jó apámat is,
Aki értünk dolgozik ;
Akit a mi hü szerelmünk
Jutalmaz és boldogít.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A »KIS LAP« XIX. köt. 24-ik számában közölt rejtély megfejtése:

„Verseny“.

Helyesen fejtették meg: Pillich Ilonka, Sebastiani Izabella, Maklár Margit és Ilonka, Krausz Iren, Karpelesz Minna, Szénássy Ilona, Wagner Emma, Berthóty Lujza, Károly és István, Arany Irén, Schweiger Róza, Weisz Feri, Berger Vilma, Adél és Frigyes, Csarsch Ilka és Gallé Giza (sajátkezű irást kívánok. F. b.) Faschó-Moys Margit, Reiner Gyula, Poór Ferencz, Auber Elma, Buday Emma, Strassburger Malvina és Olli, Guttmann Klemieza, Herzberg Pali, Schwarcz Benő, Stockinger Mari és Ella, Spitzer Adél, Oesterreicher Rezső, Liptay Sarolta, Oberhäusser Rezső, Paál Andor és Géza, Losonczy testvérek, Szentirmay Béla, Lazarsfeld Ágosta, Drexler Nelli, Konrád Teréz, Kovács Irénke, Reichard Vilma, Kohner Aladár és Jenő, Szily Margit, Kralovszky Szerafin, Gulner testvérek, Plávics Emma, Weisz Irma, Brachfeld Ilona és Arnold, Bankos Irén, Molnár Hajnalka, Noszlopy Elvira és Pista, Weisz Etelka, Julcsa, József és Ignác, Fried Lajos.

Ez az utolsó száma a „Kis Lap“-nak ebben az esztendőben. Boldog ünnepet! A viszontlátásig az új évben!
F. b.

t semmire. A
tovább:
leten.)

A „KIS LAP“ előfizetőihez!

Mió a folyó esztendő s vele a „Kis Lap“ jelen kötete végének közeledtével, szokásom szerint néhány szót intézek kis olvasóim nagy közönségéhez, a jogsult öröm s büszkeség érzetével teszem ezt. A „Kis Lap“ pályafutásának egy némi tekintetben nevezetes pontjához ért: a jelen kötettel betöltötte **tizedik** esztendejét és a jövő esztendővel meginduló kötetével pályafutásának immár második évtizedébe lép. A **huszadik** kötet lesz már az, melyet az 1881-ki első fél-évben kis olvasóimnak nyujtok.

Nem volt még Magyarországon ifjusági közlöny, mely ily sikerrel büszkelkedhetett volna; s ha meglepéssel tekintek vissza az évek hosszú sorára, mely alatt a magyar gyermekvilág mind tömegesebben csoportosult a „Kis Lap“ köré, fokozza örömeimet annak tudata, hogy kis olvasóim jövőre bizonynyal még nagyobb számmal fognak Forgó bácsi zászlaja alá sorakozni.

Most, midőn a „Kis Lap“-nak tizenkilencz kötete ismeretes már a magyar gyermekvilág előtt, fölösleges volna hosszasan elmondanom, mit nyujt a „Kis Lap“ az ő kis olvasóinak. Kevés család van immár, melynél a „Kis Lap“ ne volna szívesen látott, jól ismert kedves házi barát. Annyi éven át szerzett tapasztalataim után már igen jól tudom, mi az, amit a „Kis Lap“ olvasói Forgó bácsitól várnak s azt hiszem, várakozásukat ezentul még jobban ki fogom elégíthetni, mint eddig.

A **huszadik** kötet, mely az új évvel követni fogja a most végéhez közeledő tizenkilenczediket, a „Kis Lap“ pályafutásának második évtizedét, azt hiszem, méltóan fogja megkezdeni, sőt igyekezni fogok, hogy föllümulja az eddigieket. Beosztása a régi marad, mert tíz évi tapasztalás tanuskodik ennek jósága mellett. Az új kötet közölni fog egy **hosszabb elbeszélést**, továbbá minden számban egy-egy **kisebb beszélt, meséket, szindarabokat**, a művészi kivitelű képek mellé **ismeretterjesztő czikkeket** a különböző tudományok köréből; továbbá komoly és tréfás **költevényeket**, találós **kérdéseket, rejtvényeket**, stb. Minden szám bőven közöl rajzokat, melyeknek szépségéről az eddigi kötetek eléggé tanuskodnak s melyekre ezentul is teljes figyelmet fogok fordítani.

Hiszem, hogy a mily örömmel készítem elő én az új kötetet, ép oly örömmel gyűlnek majd hozzám kis olvasóim is mindnyájan, hogy jövőre is okulást, szórakozást merítsenek a „Kis Lap“-ból.

Tehát a viszontlátásig üdvözöl hívetek

Forgó bácsi.

Tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ előfizetőit, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a l. p. pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Égész évre . . . . . 5 frt 80 kr.
Félévre . . . . . 3 frt 80 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.

Az előfizetési penzek (melyek elküldésére legezelszerűbb a postai utalványok használata) a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere, 3 sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület, Budapesti, 1880. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.